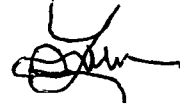

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

Basında yer alan haberlere göre; ülke çapında 7003 şubesi bulunan Şok marketlerde çalışan işçiler Corona virüsü salgınına karşı gerekli tedbirler alınmadan ağır koşullarda çalıştırılmaktadır. Sokağa çıkma yasaklarıyla birlikte işçilerin haftalık izinleri iptal edilmiş ve çalışma saatleri günde 14 saate çıkarılmıştır. Market içinde her gün onlarca insana temas etmeleri, temizlik ve kasiyerlik yapmaları, ürün yerleştirmeleri yetmiyormuş gibi Cepte Şok uygulaması ile işçiler evlere de servis yapmak zorunda bırakılmaktadır. Siparişleri teslim etmek üzere işçiler her gün sokaklarda market arabalarıyla yürümekte ve evlerdeki insanlara temas etmek zorunda kalmaktadır.

Daha az işçi ile daha çok iş yapma eğiliminde olan işverenler 3 kişinin yapabileceği bir işi 1 kişiye yaptırmaktadırlar. Ayrıca vardiyalı çalışma düzenlemesi yapılmayarak işçilerin salgına yakalanma riski arttırılmaktadır. Öte yandan bazı marketlerde işçilerin gece geç saatlere kadar çalıştırılması nedeniyle eve gitmek için toplu ulaşım araçlarına erişememektedirler.

Bu ağır çalışma koşullarına itiraz eden işçilere ise mobbing uygulanarak sağlıkları ile işleri arasında tercihe zorlanmaktadırlar. Öte yandan işçilere dayatılan ağır ve sağlıksız çalışma koşulları karşılığında herhangi bir ek ücret veya prim talep edilmemesi için işçilerin sözleşme imzalamaya zorlandıkları iddia edilmektedir. İşçilerin talepleri ise çalışma saatlerinin azaltılması, Cepte Şok uygulamasının kaldırılması, sözleşme koşullarının iyileştirilmesi ve işe gidiş-dönüş saatlerinde servislerin sağlanmasıdır.

Bu bağlamda;

- 1) İşçilerin salgına karşı korunması için çalışma saatlerinin azaltılması, Cepte Şok uygulamasının kaldırılması, sözleşme koşullarının iyileştirilmesi ve işe gidiş-dönüş saatlerinde servislerin sağlanması gibi işçilerin son derece makul olan taleplerine ilişkin gerekli denetim ve düzenlemeleri yapacak mısınız?
- 2) Cepte Şok Uygulaması gibi çalışma koşullarda oluşan esaslı değişikliklerin İş Kanunu'nun 22. Maddesi gereğince işçilere bildirilmesi gerekmektedir. Bu bildirimlerin yapılıp yapılmadığı denetlendi mi? İşçileri ağır çalışma koşullarına mecbur eden bu ve benzer uygulamaların kaldırılmasına yönelik düzenleme yapacak mısınız?
- 3) İşçilerin çalışma süreleri İş Kanunu 63. Maddesinde belirlenmiştir, kanuna aykırı davranan işyerlerinin denetimi sağlanarak idari bir yaptırım uygulayacak mısınız?
- 4) İş Kanunu'nun 41.ve 42 Maddelerine göre işçilerin haftalık fazla çalışma süreleri dikkate alınarak ücretlerinin ödenmesi gerekmektedir. Buna aykırı davranan işyerinin denetimi sağlanarak idari bir yaptırım uygulayacak mısınız?
- 5) Basına ve kamuoyuna yansıdığı üzere yetkililer tarafından Şok market işçilerine yönelik mobbing uygulandığı doğru mudur?
- 6) İş Kanunu ve iş sağlığı ve güvenliği gereğince bu işyerlerinde denetimler yapıldı mı? Yapıldıysa denetimlerin sonuçları nelerdir?
- 7) Söz konusu işyerlerinde denetimler yapılmadıysa işçilerin sosyal medyadaki paylaşımları, basında yer alan haberler ve işbu önergeyi ihbar olarak kabul ederek gerekli idari işlemleri yapmayı düşünüyor musunuz?